

SENAT RP

NOTY O SENACIE

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

KANCELARIA SENATU
BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa
tel. 022-694-92-84, fax 022-694-95-70
www.senat.gov.pl

Senat w systemie konstytucyjnym

Zgodnie z art. 10 ust. 2 oraz art. 95 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku Senat – obok Sejmu – sprawuje władzę ustawodawczą. Senat składa się ze 100 senatorów wybieranych na okres 4 lat w wyborach powszechnych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym.

Senat na równi z posłami, Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, Radą Ministrów oraz obywatelami może występować z inicjatywą ustawodawczą.

W wypadkach wskazanych w Konstytucji Sejm i Senat, obradujące wspólnie pod przewodnictwem Marszałka Sejmu lub w jego zastępstwie Marszałka Senatu, działają jako Zgromadzenie Narodowe.

Senat jako organ władzy ustawodawczej rozpatruje uchwalone przez Sejm ustawy w ciągu 30 dni od ich przekazania, chyba że są to ustawy pilne. W tym wypadku termin 30-dniowy ulega skróceniu do 14 dni. Senat może przekazaną przez Sejm ustawę przyjąć, nie wprowadzając do jej tekstu poprawek, może także do tekstu ustawy wprowadzić poprawki albo ją odrzucić. Uchwałę Senatu odrzucającą ustawę albo poprawkę zaproponowaną w uchwale Senatu, uważa się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Uchwalenie budżetu państwa odbywa się w nieco innym trybie. Uchwaloną przez Sejm ustawę budżetową przekazuje się Senatowi, który na jej rozpatrzenie ma 20 dni.

W innym też trybie uchwalana jest ustawa o zmianie Konstytucji, bowiem Senat ma na jej rozpatrzenie termin nie dłuższy niż 60 dni. Zmiana Konstytucji następuje w drodze ustawy uchwalonej w jednokowym brzmieniu przez Sejm i następnie przez Senat.

(Fot. Archiwum Senatu)

Senat wyraża także zgodę na zarządzanie przez Prezydenta referendum ogólnokrajowego w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa. Przedmiotem obrad Senatu są też np. sprawozdania Rzecznika Praw Obywatelskich czy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Oprócz istotnego udziału we władzy ustawodawczej Senat wyraża zgodę na powołanie i odwołanie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli oraz na powołanie Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej oraz Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Inaczej natomiast niż Sejm – nie sprawuje kontroli nad władzą wykonawczą. Ponadto Senat powołuje jednego członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, dwóch senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa, dwóch członków Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej oraz trzech członków Rady Polityki Pieniężnej.

Marszałek Senatu oraz 30 senatorów może także wystąpić z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją, zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi albo zgodności przepisów prawa, wydawanych przez centralne organy państwowe, z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami.

*Biuro Legislacyjne, październik 1997 r.
z późniejszymi zmianami (2007 r.)*